

ویکی تفوذ

ویکی نفوذ

ویکی‌ها سایت‌هایی هستند که به مخاطبان و کاربران عادی اینترنت اجازه می‌دهند محتوای آن‌ها را تولید و ویرایش کنند. ویکی‌ها به کاربران این اجازه را می‌دهند که بدون دانش برنامه‌نویسی برای وب، اقدام به ایجاد صفحات اینترنتی درباره‌ی موضوعات مختلف بکنند.

ویکی مدیا^۱

بنیاد ویکی‌مدیا آن‌چنان که خود را معرفی می‌کند یک سازمان خیریه غیر انتفاعی است که طبق قوانین ایالت فلوریدا و کشور ایالات متحده آمریکا اداره می‌شود و کاملاً مورد حسابرسی مالی قرار می‌گیرد. بنیاد ویکی‌مدیا هم اکنون در فهرست مؤسسه‌های خیریه و معاف از مالیات است.

بنیاد ویکی‌مدیا توسط بنیانگذار آن جیمی ولز^۲ در تاریخ بیستم ژوئن سال ۲۰۰۳ اعلام موجودیت کرد.

هدف بنیاد ویکی‌مدیا تقویت و به‌کار گماشتن افراد مختلف در سرتاسر جهان در جهت توسعه و گسترش محتوای آموزشی تحت یک مجوز آزاد یا در مالکیت عمومی، و عرضه‌ی مؤثر آن در سرتاسر جهان عنوان شده است.

۱. wikimedia.org

۲. Jimmy Wales

بنیاد ویکی‌مدیا، با همکاری شبکه‌ای از شعبه‌هایش، زیرساخت اساسی و چارچوب سازمانی لازم برای حمایت و توسعه‌ی پروژه‌های چندزبانی مبتنی بر ویکی و تلاش‌های دیگر که به این هدف کمک می‌کنند را فراهم می‌کند. بنیاد اطلاعات مفیدی را از طریق پروژه‌هایش که به‌طور رایگان در اینترنت قابل دسترسی هستند به‌طور مداوم ایجاد و نگهداری می‌کند.

بنیاد در کنار ویکی‌پدیا از چند پروژه دیگر نیز حمایت می‌کند از جمله ویکی‌انبار^۱ که مخزنی برای تصاویر آزاد و سایر محصولات رسانه‌ای است، و در نوامبر سال ۲۰۰۶ بالغ بر یک میلیون تصویر را شامل می‌شده است. ویکی‌واژه^۲، لغت‌نامه‌ی آزاد، شامل هشت لغت‌نامه است و نسخه‌ی فارسی آن هم‌اکنون ۶۳۲۲۸ سرواژه دارد.

ویکی‌نبشته^۳، مخزنی برای مطالب با منابع آزاد، در حال نزدیک شدن به ۱۵۰/۰۰۰ صفحه است.

ویکی‌گفتاورد^۴ (نقل قول‌ها)،

ویکی‌نسک^۵ (کتاب‌های نوشته شده به صورت مشارکتی)،

ویکی‌اخبار^۶ (روزنامه‌نگاری شهروندی) و

ویکی‌ورزیتی^۱ (توسعه‌ی درسی) هم در کنار هم در حال رشد هستند.

۱. Wikimedia Commons

۲. Wiktionary

۳. Wikisource

۴. Wikiquote

۵. Wikibooks

۶. Wikinews

ویکی‌پدیا^۲

اگر واژه‌ای در سایت گوگل جست‌وجو شود، به‌طور معمول اولین نتیجه‌ی نمایش داده شده، مدخل مربوط به آن واژه در دانشنامه «ویکی‌پدیا» خواهد بود. ویکی‌پدیا مدعی برپایی یک دانشنامه مردمی با دسترسی آزاد است که هر کاربری می‌تواند هر مقاله‌ای را در آن ایجاد و ویرایش نموده و نظرات خود را در مورد آن، بیان نماید. هم‌اکنون حدود چهار میلیون^۳ مقاله در بیش از ۲۹۳ زبان مختلف روی ویکی‌پدیا قرار دارد که سهم زبان انگلیسی ۵/۲ میلیون^۴ و زبان فارسی پانصد هزار مقاله^۵ ارزیابی می‌شود. هر فردی با عضویت در وب‌سایت ویکی‌پدیا می‌تواند مطالب مد نظر را در مدخل مرتبط در دانشنامه قرار دهد. مقالات ویکی‌پدیا در ساختاری درختی توسط کارشناسانی که تعدادشان ۲۴۰ نفر اعلام شده، مورد ارزیابی قرار می‌گیرند و در صورت عدم تطابق با سیاست‌ها و اصول ویکی از روی دانشنامه حذف می‌گردند. بی‌طرفی، مهم‌ترین اصلی است که ویکی‌پدیا ادعای اجرای آن را دارد. ویکی‌پدیا به دلیل تاثیرپذیری از هجوم کاربران افراطی و غیردقیق و نامعتبر بودن بسیاری از مقالاتش، همواره مورد انتقاد بوده است. یکی از مهم‌ترین ایرادات کنونی ویکی‌پدیا، سوگیری نظام‌مند و جهت‌دار بودن مداخل مرتبط با امور سیاسی نظام جمهوری اسلامی ایران بوده، چنان‌چه بعضی مقالات آن به بیانیه‌های سیاسی بیشتر شباهت دارند. برخی موارد نیز در ویکی، دارای ایرادات تاریخی یا علمی عمدی هستند که به دلیل تبدیل شدن این دانشنامه به یکی از منابع اصلی دانشی مردم می‌توان آن را

۱. Wikiversity

۲. Wikipedia.org

۳. بیش از ۳۴ میلیون مقاله (ویکی‌مدیا: شهریور ۱۳۹۳) - ۱۶ میلیون در سال ۱۳۹۱

۴. ۴۶۰۱۸۴۹ مقاله (ویکی‌مدیا: شهریور ۱۳۹۳) - ۲ میلیون در سال ۱۳۹۱

۵. ۴۲۲۶۶۶ مقاله (ویکی‌مدیا: شهریور ۱۳۹۳) - ۱۰۰ هزار در سال ۱۳۹۱

نوعی بسترسازی برای ادعاهای بی‌پایه و اساس سیاسی، تاریخی و جغرافیایی در آینده قلمداد کرد - به‌خصوص با اضافه شدن قابلیت ساده‌ی ایجاد کتاب در این سایت - به‌طوری که کماکان صفحه‌ای با عنوان مجعول "الخليج العربي" در ویکی‌پدیا وجود دارد.

دانشنامه ویکی در رده ششمین^۱ سایت پر مخاطب جهانی و هفتمین^۲ سایت پر مخاطب ایرانی قرار دارد. در صفحه مربوط به «مهندس موسوی» در بخش نتایج انتخابات دوره‌ی دهم ریاست جمهوری موارد ذیل آمده است که بیان آن‌ها در یک دانشنامه عمومی، بسیار قابل تامل است:

« انتخابات دهم با حضور گسترده مردم همراه بود. طرفداران میرحسین موسوی از روزها قبل از انتخابات در خیابان‌ها تجمع می‌کردند و همبستگی خود را نشان می‌دادند. برخلاف انتخابات قبلی که مورد تحریم بسیاری از مردم و گروه‌ها قرار گرفته بود، یک عزم ملی برای انتخابات دهم وجود داشت، ۸۰ درصد مردم در انتخابات شرکت کردند. پس از پایان انتخابات، وزارت کشور اعلام کرد که محمود احمدی نژاد با بیش از ۶۴ درصد آراء پیروز شده است. این مسئله بهت و شگفتی بزرگی را برای مردم به همراه داشت به‌طوری که مردم از روز پس از انتخابات شروع به اعتراض‌های خیابانی کردند که با سرکوب نیروهای انتظامی و یگان‌های ضدشورش همراه بود. بسیاری نتیجه انتخابات را تقلب خواندند. میرحسین موسوی، با اشاره به نتیجه انتخابات، مردم را ناظر شعبده‌بازی دست اندرکاران انتخابات و "صدا و سیما" خواند.

مهدی کروبی نتایج انتخابات را مضحک دانست. اما محمود احمدی‌نژاد در سخنرانی‌اش در ۲۴ خرداد در میدان ولی‌عصر تهران، انتخابات را سالم دانست و معترضین به نتیجه انتخابات را خس و خاشاک نامید. در روز ۲۵ خرداد، تظاهرات میلیونی طرفداران موسوی از میدان امام حسین تا میدان آزادی در اعتراض به تقلب در انتخابات و اعلام نتایج غلط صورت پذیرفت. در گزارشی که از سوی محمدباقر

۱. ششمین (الکسا: شهریور ۱۳۹۳) - هفتمین در سال ۱۳۹۱

۲. دوازدهمین (الکسا: شهریور ۱۳۹۳) - نهمین در سال ۱۳۹۱

قالیباف شهردار تهران به مجلس ارائه شده، آمده است براساس مترژها و اندازه گیری‌های صورت گرفته در تجمع حامیان میرحسین موسوی، در میدان آزادی حداقل سه میلیون معترض حضور داشته‌اند.

در هر یک از شهرستان‌ها نیز تظاهرات برپا شد. در تظاهرات تهران چندین تن کشته شدند. ایرانیان خارج از کشور نیز در حمایت مردم در روبروی سفارت‌ها تجمع کردند. در طی روزهای بعدی، تظاهرات و اعتراض‌های گسترده‌ی دیگری در تهران و سایر شهرستان‌ها صورت پذیرفت. از جمله این تظاهرات می‌توان به تظاهرات مردم تهران از میدان هفتم تیر تا میدان انقلاب در روز ۲۷ خرداد و تجمع بزرگ مردم در میدان امام خمینی (ره) در روز ۲۸ خرداد اشاره کرد.

پس از حمایت رهبر جمهوری اسلامی، از نتایج انتخابات، سرانجام شورای نگهبان در روز ۸ تیر نتایج انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۸۸ را تأیید کرد و پرونده انتخابات را مختومه اعلام کرد. احزاب اصلاح‌طلب و مهدی کروبی به این تصمیم شدیداً واکنش نشان دادند. مجمع مدرسین و محققین حوزه علمیه قم نیز نتیجه انتخابات و دولت دهم را نامشروع دانستند و سرکوب معترضان را محکوم کردند. سرکوب‌ها و حبس‌های پس از انتخابات، انتقاد شدید برخی مراجع تقلید را نیز در پی داشت. با این حال روحانیون و شخصیت‌های نزدیک به دولت احمدی‌نژاد و فرماندهان سپاه و بسیج از این نتیجه استقبال کردند و اعتراض کاندیداهای دیگر را غیرمستند دانستند.

آنان اصلاح‌طلبان و معترضان را به برپایی یک انقلاب رنگی یا مخملی و همین‌طور ارتباط با بیگانگان متهم کرده و مسئولیت خونریزی‌های اعتراضات را بر عهده برپاکندگان آن دانستند. این در حالی است که قاضی محمد حسین شاملو، بازپرس ویژه قتل تهران در نامه‌ی خود به رئیس قوه‌ی قضائیه، صادق آملی‌لاریجانی، بازداشتگاه غیرقانونی کهریزک، بازداشت‌های غیرموجه و برخوردهای غیر شرعی با برخی افراد بازداشت شده و کشته شدن برخی افراد را ناشی از تغافل، بی‌درایتی و مسامحه برخی مسؤولان مطرح می‌کند.^۱

۱. انصاری، محمد مهدی. ۱۳۹۱. جنگ واقعی در فضای مجازی. (صص: ۳۱۳-۳۱۰) تهران: دفتر مطالعات و برنامه ریزی رسانه‌ها.

هرچند بنیاد ویکی‌مدیا اعلام کرده کمک‌هایی از بیش از ۵۰ کشور جهان دریافت می‌کند که بیشترین کمک‌ها از کشورهای انگلیسی‌زبان (آمریکا، انگلستان، کانادا و استرالیا) صورت می‌گیرند و بیش از نیمی از این کمک‌ها به صورت گمنام هستند؛ ولی گفته می‌شود مهم‌ترین حامیان مالی ویکی‌پدیا این مؤسساتند:

۱- موسسه جامعه باز که همان بنیاد سورس است

۲- بنیاد میچل کیهود (یهودی صهیونیست)

۳- بنیاد خانوادگی گلدشتاین که متعلق به یک خانواده یهودی حامی اسرائیل است

۴- بنیاد صهیونیستی اسلووان.

صهیونیست‌ها با دست بردن در مدخل‌های ویکی‌پدیا تعاریف خود را برای نسل‌های آینده به جا می‌گذارند.^۱

سبک نوشتاری مقالات خروجی ویکی‌پدیا را می‌توان مدل مکتوب رسانه‌ی بی‌بی‌سی دانست که سعی دارد با دادن اطلاعات تاریخی و جغرافیایی به ظاهر دقیق و جزیی و متنوع از منابع متعدد بر اطلاعات اولیه‌ی مخاطب برتری یابد و او را دچار شوک اطلاعاتی کرده و متحیر نماید، سپس در جمع‌بندی محسوس و یا برآیند نامحسوس مقالات، نتیجه‌ی مد نظر خود را قالب کند. به‌عنوان مثال کافی است که عنوان‌های مربوط به انقلاب و نهادهایش مثل سپاه پاسداران و یا وزارت اطلاعات و مطالب مرتبط با آن را بنگرید و نگاه اپوزوسیونی آن را دریابید. به‌عنوان مثال در ذیل عنوان سپاه پس از دادن کلی اطلاعات جزیی و بدون هیچ اشاره‌ای به نقش سپاه در جنگ با صدام و مبارزه با اشرار و منافقین و... می‌نویسد:

« سپاه گاه برای ابراز ناخرسندی خود از انعقاد قراردادهای اقتصادی دست به نمایش قدرت می‌زند. به عنوان مثال در سال ۲۰۰۴ دولت سید محمد خاتمی هنگام

۱. کلیپ "بررسی سایت‌های پرکاربرد جهان: Wikipedia" سازمان سراج، ۱۳۹۳

افتتاح فرودگاه بین‌المللی امام خمینی در تهران مجبور شد قراردادی را که با یک شرکت ترکیه‌ای بسته بود لغو کند زیرا پاسداران، خشمگین از این‌که خود طرف قرارداد نبودند، باند فرودگاه را در روز افتتاح اشغال کردند.»

و یا اتهام‌های گوناگونی را از منابع مختلف به سپاه می‌زند بدون این‌که کلامی حتی از تکذیب شدن آن‌ها برآورد مانند اتهام به بمب‌گذاری در هند و بحرین یا جاسوسی در کویت.

این نوع تزویر فقط مختص ویکی‌پدیا نمی‌باشد به‌عنوان مثال در ویکی‌گفتاورد ذیل عنوان «سید علی خامنه‌ای» پس از نقل مفصل گزیده سخنان حضرت آقا به‌صورت سالانه (از سال ۱۳۶۰ تا ۱۳۹۴) در حدود ۴۰۰ خط و نقل تعاریف دیگران در وصف ایشان، ناگهان با نقل چند خط از گفته‌های بی‌اساس بنی‌صدر علیه ایشان بحث را تمام می‌کند:

«او بر خلاف من به خطوط مقدم جبهه نمی‌آمد. آقای خامنه‌ای تنها در جنگ‌های غیرمنظم با آقای چمران همکاری داشت. حتی در نبرد کرخه کور، فرار این آقای مصیبت به بار آورد و موجب فرار سربازها شد.»

در حالی که اصل مطلب طور دیگری است و امام خامنه‌ای در ۳۱ خرداد ۱۳۶۰ در صحن مجلس با سند، چندین دروغ بنی‌صدر را رو کرده و مفصلاً توضیح داده‌اند و در انتها با کمال رعایت انصاف می‌فرمایند:

«... علی‌ای‌حال در ماجرای هویزه که تعدادی از بچه‌های ما شهید شدند، من به‌طور قطع نفی نمی‌کنم اما به هیچ‌وجه نشانی از یک تعلل عمدی و سستی عمدی، خدای نکرده خیانتی مشاهده نکردم، چون دیروز شنیده شد کسانی می‌گفتند که این کار، کار آقای بنی‌صدر بوده است، نه؛ ما درباره آقای بنی‌صدر این‌قدر اشکال و ایراد وارد و بجا و منطقی داریم که محتاج این نیست که این مساله‌ای که هیچ راهی برای

اثبات ندارد، به ایشان ما نسبت بدهیم.»^۱

این شیطنت در مقاله‌های با موضوع اعتقادی نیز جریان دارد؛ از جمله این که امسال در آستانه نیمه ماه شعبان مصادف با میلاد حضرت صاحب الزمان (عجل‌الله‌تعالی فرجه الشریف) صفحه ورودی ویکی‌پدیای فارسی مقاله‌ای گذاشته شده بود تا در باور مهدوی شیعیان ایجاد تشکیک کند.

از این نمونه‌ها بسیار است ولی فرصت و مجالی وسیع می‌طلبد. این بنیاد برای تثبیت و تقویت خود و نگارندگان داخلی‌اش به بهانه رسیدن تعداد مقالات فارسی به نیم میلیون مراسم جشنی در روز جمعه ۱۵ مرداد ۱۳۹۵ در تالار قلم سازمان اسناد و کتابخانه ملی برگزار کرد!!!

حال باید پرسید چرا باید سازمان و نهادی دولتی با یک بنیاد صهیونیستی که خروجی کارش علیه مملکت و فرهنگ مردم می‌باشد همکاری کند و باعث تقویت نفوذ و بهره‌برداری اطلاعاتی آن شود!

ویکی انبار:

مخزن و مجموعه‌ای از پرونده‌های آوایی، تصویری و دیگر پرونده‌های چندرسانه‌ای است که محتوای آن برای استفاده‌ی همگان آزاد و رایگان است. پرونده‌هایی که در ویکی‌انبار بار می‌شوند قابل استفاده و نمایش در دیگر پروژه‌های بنیاد ویکی‌مدیا همچون ویکی‌پدیا، ویکی‌کتاب و ویکی‌خبر هستند؛ بنابراین، با استفاده از نشانی یک فایل موجود در ویکی‌انبار، نیازی به بارکردن دوباره آن در ویکی‌پدیا یا دیگر پروژه‌ها نیست.